Упражнения: Прости проверки

Задачи за упражнение в клас и за домашно към курса "Основи на програмирането" @ СофтУни.

0. Нов проект

Създайте нов проект (Например "Simple-Conditions"), в който да съхраните решенията на задачите.

1. Проверка за отлична оценка

Първата задача от тази тема е да се напише конзолна програма, която въвежда оценка (десетично число) и отпечатва "Excellent!", ако оценката е 5.50 или по-висока.

Примерен вход и изход:

вход	изход
6	Excellent!

вход	изход	
5	(няма изход)	

вход	изход
5.50	Excellent!

вход	изход	
5.49	(няма изход)	

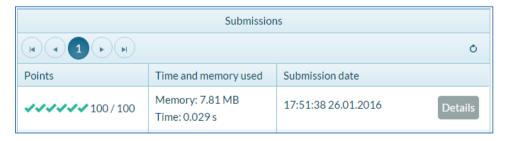
- 1. Създайте нов файл
- 2. Направете нов файл с име "Excellent-Result":
- 3. Отидете в началото на файла и напишете решението на задачата. Можете да си помогнете с кода от картинката по-долу:

4. Стартирайте програмата с [Alt+Shift+F10] и я тествайте с различни входни стойности:

```
5.23
Process finished with exit code 0
```

```
5.5
Excellent
Process finished with exit code 0
```

5. Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0 . Трябва да получите 100 точки (напълно коректно решение):



2. Отлична оценка или не

Следващата задача от тази тема е да се напише конзолна програма, която въвежда оценка (десетично число) и отпечатва "Excellent!", ако оценката е 5.50 или по-висока, или "Not excellent." в противен случай.



















Примерен вход и изход:

вход	изход
6	Excellent!

вход	изход	
5	Not	excellent.

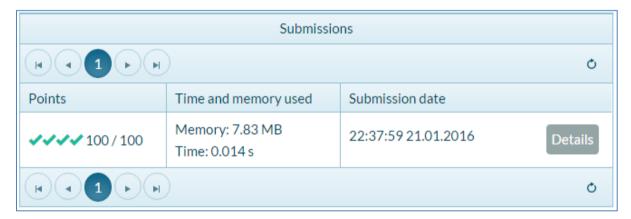
вход	изход
5.50	Excellent!

вход	изход	
5.49	Not	excellent.

- Направете нов файл с име "Excellent-or-Not".
- Напишете кода на програмата. Може да си помогнете с примерния код от картинката:

```
grade = float(input())
if grade >= 5.5:
    print("Excellent!")
else:
    print("Not excellent.")
```

- 3. Сега стартирайте програмата, както обикновено с [Alt+Shift+F10] и я тествайте:
- 4. Тествайте в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0 . Решението би трябвало да бъде прието като напълно коректно:



3. Четно или нечетно

Да се напише програма, която въвежда цяло число и печата дали е четно или нечетно.

Примерен вход и изход:

вход	изход
2	even

вход	изход
3	odd

вход	изход
25	even

вход	изход
1024	odd

- 1. Първо добавете нов файл.
- Напишете кода на програмата. Проверката за четност може да се реализира чрез проверка на остатъка при деление на 2 по следния начин: even = (num % 2 == 0).
- 3. Стартирайте програмата с [Alt+Shift+F10] и я тествайте:

















42
even
Process finished with exit code 0

4. Тествайте в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0.

4. Намиране на по-голямото число

Да се напише програма, която въвежда две цели числа и отпечатва по-голямото от двете.

Примерен вход и изход:

вход	изход
5	5
3	

вход	изход
3	5
5	

вход	Изход
10	10
10	

вход	изход
-5	5
5	

- 1. Първо добавете нов файл.
- 2. Напишете кода на програмата. Необходима е единична if-else конструкция.
- 3. Стартирайте програмата с [Alt+Shift+F10] и я тествайте:

Enter two integers:

3
5
Greater number: 5
Process finished with exit code 0

4. Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0.

5. Изписване на число до 10 с думи

Да се напише програма, която въвежда **цяло число в диапазона [0...10]** и го **изписва с думи** на английски език. Ако числото е извън диапазона, изписва "number too big".

Примерен вход и изход:

вход	изход
5	five

вход	изход
1	one

вход	изход
9	nine

вход	изход		
10	number	too	big

Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0.

Подсказка: можете да напишете дълга **if-elif-elif-elif...else**, с която да разгледате възможните **11** случая.

6. Бонус точки

Дадено е **цяло число** – брой точки. Върху него се начисляват **бонус точки** по правилата, описани по-долу. Да се напише програма, която пресмята **бонус точките** за това число и **общия брой точки** с бонусите.



© Software University Foundation. This work is licensed under the CC-BY-NC-SA license.



















- Ако числото е до 100 включително, бонус точките са 5.
- Ако числото е по-голямо от 100, бонус точките са 20% от числото.
- Ако числото е по-голямо от 1000, бонус точките са 10% от числото.
- Допълнителни бонус точки (начисляват се отделно от предходните):
 - За четно число → + 1 т.
 - За число, което завършва на 5 → + 2 т.

Примерен вход и изход:

вход	изход
20	6 26

вход	изход
175	37
	212

вход	изход
2703	270.3
	2973.3

вход	изход
15875	1589.5 17464.5

Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0.

Подсказка:

- Основните бонус точки можете да изчислите с **if-elif-else** конструкция (имате 3 случая).
- Допълнителните бонус точки можете да изчислите с **if-elif-else** конструкция (имате още 2 случая).

7. Сумиране на секунди

Трима спортни състезатели финишират за някакъв брой секунди (между 1 и 50). Да се напише програма, която въвежда времената на състезателите и пресмята сумарното им време във формат "минути: секунди". Секундите да се изведат с водеща нула (2 \rightarrow "02", 7 \rightarrow "07", 35 \rightarrow "35").

Примерен вход и изход:

вход	изход
35	2:04
45	
44	

вход	изход
22	1:03
7	
34	

В	ход	изход
56)	2:29
56)	
49	9	

вход	изход
14 12 10	0:36

Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0.

Подсказка:

- Сумирайте трите числа и получете резултата в секунди. Понеже 1 минута = 60 секунди, ще трябва да изчислите броя минути и броя секунди в диапазона от 0 до 59.
- Ако резултатът е между 0 и 59, отпечатайте 0 минути + изчислените секунди.
- Ако резултатът е между 60 и 119, отпечатайте 1 минута + изчислените секунди минус 60.
- Ако резултатът е между 120 и 179, отпечатайте 2 минути + изчислените секунди минус 120.
- Ако секундите са по-малко от 10, изведете водеща нула преди тях.

8. Конвертор за мерни единици

Да се напише програма, която преобразува разстояние между следните 8 мерни единици: m, mm, cm, mi, in, **km**, **ft**, **yd**. Използвайте съответствията от таблицата по-долу:

входна единица	изходна единица
1 meter (m)	1000 millimeters (mm)



© Software University Foundation. This work is licensed under the CC-BY-NC-SA license.















1 meter (m)	100 centimeters (cm)
1 meter (m)	0.000621371192 miles (mi)
1 meter (m)	39.3700787 inches (in)
1 meter (m)	0.001 kilometers (km)
1 meter (m)	3.2808399 feet (ft)
1 meter (m)	1.0936133 yards (yd)

Входните данни се състоят от три реда:

• Първи ред: число за преобразуване

• Втори ред: входна мерна единица

• Трети ред: изходна мерна единица (за резултата)

Примерен вход и изход:

вход	изход
12 km ft	39370.0788 ft

вход	изход
150 mi in	9503999.99393599 mi

вход	изход	
450 yd km	0.41147999937455 yo	i

Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0.

9. Познай паролата

Да се напише програма, която въвежда парола (един ред с произволен текст) и проверява дали въведеното съвпада с фразата "s3cr3t!P@ssw0rd". При съвпадение да се изведе "Welcome". При несъвпадение да се изведе "Wrong password!".

Примерен вход и изход:

вход	изход	
qwerty	Wrong password!	

вход	изход
s3cr3t!P@ssw0rd	Welcome

вход	изход
s3cr3t!p@ss	Wrong password!

Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0.

Подсказка: използвайте if-else конструкцията.

10. Число от 100 до 200

Да се напише програма, която **въвежда цяло число** и проверява дали е **под 100**, **между 100** и **200** или **над 200**. Да се отпечатат съответно съобщения като в примерите по-долу:

Примерен вход и изход:

вход	изход	
95	Less than 100	

вход	изход				
120	Between	100	and	200	

вход	изход			
210	Greater	than	200	

Тествайте решението си в **judge системата**: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0 .



© Software University Foundation. This work is licensed under the CC-BY-NC-SA license.















Подсказка: използвайте if-elif-elige конструкция за да проверите всеки от трите случая.

11. Еднакви думи

Да се напише програма, която **въвежда две думи** и проверява дали са еднакви. Да не се прави разлика между главни и малки думи. Да се изведе "**yes**" или "**no**".

Примерен вход и изход:

вход	изход
Hello	yes
Hello	

Вход	изход
SoftUni Softuni	yes

вход	изход
Soft Uni	no

вход	изход
beer vodka	no

вход	изход
HeLlO hELLo	yes

Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0.

Подсказка: използвайте **if-else** конструкция. Преди сравняване на думите ги обърнете в долен регистър: word = word.lower().

12. Информация за скоростта

Да се напише програма, която въвежда скорост (десетично число) и отпечатва информация за скоростта. При скорост до 10 (включително) отпечатайте "slow". При скорост над 10 и до 50 отпечатайте "average". При скорост над 50 и до 150 отпечатайте "fast". При скорост над 150 и до 1000 отпечатайте "ultra fast". При повисока скорост отпечатайте "extremely fast".

Примерен вход и изход:

вход	изход
8	slow

вход	изход
49.5	average

вход	изход
126	fast

вход	изход
160	ultra fast

вход	изход
3500	extremely fast

Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0.

Подсказка: използвайте серия от **if-elif-else** конструкции, за да хванете всичките 5 случая.

13. Лица на фигури

Да се напише програма, която въвежда размерите на reometpuчна фигура и пресмята лицето й. Фигурите са четири вида: квадрат (square), правоъгълник (rectangle), кръг (circle) и триъгълник (triangle). На първия ред на входа се чете вида на фигурата (square, rectangle, circle или triangle). Ако фигурата е квадрат, на следващия ред се чете едно число – дължина на страната му. Ако фигурата е правоъгълник, на следващите два реда четат две числа – дължините на страните му. Ако фигурата е кръг, на следващия ред чете едно число – радиусът на кръга. Ако фигурата е триъгълник, на следващите два реда четат две числа – дължината на страната му и дължината на височината към нея. Резултатът да се закръгли до 3 цифри след десетичната точка.

Примерен вход и изход:





















square	25.00	rectangle	17.500	circle	113.097	triangle	45.000
5	0	7		6		4.5	
		2.5				20	

Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0.

Подсказка: използвайте серия от **if-elif-else** конструкции, за да обработите 4-те вида фигури.

14. Време + 15 минути

Да се напише програма, която **въвежда час и минути** от 24-часово денонощие и изчислява колко ще е **часът след 15 минути**. Резултатът да се отпечата във формат **hh:mm**. Часовете винаги са между 0 и 23, а минутите винаги са между 0 и 59. Часовете се изписват с една или две цифри. Минутите се изписват винаги с по две цифри, с **водеща нула** когато е необходимо.

Примерен вход и изход:

вход	изход
1	2:01
46	

вход	изход
0	0:16
01	

вход	изход
23	0:14
59	

вход	изход
11	11:23
08	

вход	изход
12	13:04
49	

Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/488#14.

Подсказка: добавете 15 минути и направете няколко проверки. Ако минутите надвишат 59, увеличете часовете с 1 и намалете минутите със 60. По аналогичен начин разгледайте случая, когато часовете надвишат 23. При печатането на минутите проверете за водеща нула.

15. Еднакви 3 числа

Да се въведат 3 числа и да се отпечата дали са еднакви (yes / no)

Примерен вход и изход:

вход	изход
1	yes
1	
1	

вход	изход
5	yes
5	
5	

вход	изход
1	no
2	
3	

вход	изход
11	no
8	
5	

вход	изход
13	no
14	
99	

Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/151#14.

16. * Изписване на число до 100 с думи

Да се напише програма, която превръща число [0...100] в текст: 25 \rightarrow "twenty five". Ако числото не е в диапазона, принтирайте "invalid number".

Примерен вход и изход:

вход	изход
0	zero

вход	изход	
67	sixty seven	

вход	изход	
-1	invalid number	

вход	изход
14	fourteen

Тествайте решението си в judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/Practice/Index/152#0.

















Изпитни задачи от минали издания на курса

17. *Цена за транспорт

Втора задача от междинния изпит на 6 март 2016. Тествайте решението си тук.

Студент трябва да пропътува п километра. Той има избор измежду три вида транспорт:

- Такси. Начална такса: 0.70 лв. Дневна тарифа: 0.79 лв. / км. Нощна тарифа: 0.90 лв. / км.
- Автобус. Дневна / нощна тарифа: 0.09 лв. / км. Може да се използва за разстояния минимум 20 км.
- Влак. Дневна / нощна тарифа: 0.06 лв. / км. Може да се използва за разстояния минимум 100 км.

Напишете програма, която въвежда броя километри **n** и период от деня (ден или нощ) и изчислява **цената на най-евтиния транспорт**.

Вход

От конзолата се четат два реда:

- Първият ред съдържа числото **п** брой километри цяло число в интервала [1...5000].
- Вторият ред съдържа дума "day" или "night" пътуване през деня или през нощта.

Изход

Да се отпечата на конзолата най-ниската цена за посочения брой километри.

Примерен вход и изход

Вход	Изход	Обяснения	
5 day	4.65	Разстоянието е под 20 км → може да се ползва само такси . Началната такса е 0.70 лв. Понеже е през деня, тарифата е 0.79 лв. / км. С такси цената е: 0.70 + 5 * 0.79 = 4.65 лв.	
7 night	7	Разстоянието е под 20 км → може да се ползва само такси . Началната такса е 0.70 лв. Понеже е през нощта, тарифата е 0.90 лв. / км. С такси цената е: 0.70 + 7 * 0.90 = 7.00 лв.	
25 day	2.25	Разстоянието е над 20 км → може да се ползва автобус , но не може да се ползва влак. Автобусът е най-евтиния възможен вариант. С автобус цената е: 25 * 0.09 = 2.25 лв.	
180 night	10.8	10.8 Разстоянието е над 100 км → може да се ползва влак . Влакът е най-евтиният възможен вариант за пътуване. С влак цената е: 180 * 0.06 = 10.80 лв.	

18. *Тръби в басейн

Втора задача от междинния изпит на 26 март 2016. Тествайте решението си тук.

Басейн с обем V има две тръби от които се пълни. Всяка тръба има определен дебит (литрите вода минаващи през една тръба за един час). Работникът пуска тръбите едновременно и излиза за N часа. Напишете програма, която изкарва състоянието на басейна, в момента, когато работникът се върне.

Вход

От конзолата се четат четири реда:

- Първият ред съдържа числото V Обем на басейна в литри цяло число в интервала [1...10000].
- Вторият ред съдържа числото Р1 дебит на първата тръба за час цяло число в интервала [1...5000].
- Третият ред съдържа числото Р2 дебит на втората тръба за час цяло число в интервала [1...5000].

















Четвъртият ред съдържа числото **H – часовете които работникът отсъства** – число с плаваща запетая в интервала [1.0...24.00]

Изход

Да се отпечата на конзолата едно от двете възможни състояния:

- До колко се е запълнил басейна и коя тръба с колко процента е допринесла. Всички проценти се свеждат до цяло число (без закръгляне).
 - o "The pool is [x]% full. Pipe 1: [y]%. Pipe 2: [z]%."
- Ако басейнът се е препълнил с колко литра е прелял за даденото време, число с плаваща запетая
 - "For [x] hours the pool overflows with [y] liters."

Примерен вход и изход

Вход	Изход	Обяснения
1000 100 120 3	The pool is 66% full. Pipe 1: 45%. Pipe 2: 54%.	За 3 часа: Първата тръба е напълнила – 300 л. Втората тръба е напълнила – 360 л. Общо – 660 л. < 1000 л. => 66% са запълнени Първата тръба е допринесла с 45% (300 от 660 л.). Втората тръба е допринесла с 54% (360 от 660 л.).
100 100 100 2.5	For 2.5 hours the pool overflows with 400 liters.	За 2.5 часа: Първата тръба е напълнила – 250 л. Втората тръба е напълнила – 250 л. Общо – 500 л. > 100 л. => 400 л. са преляли.

*Поспаливата котка Том **19.**

Втора задача от междинния изпит на 24 април 2016. Тествайте решението си тук.

Котката Том обича по цял ден да спи, за негово съжаление стопанинът му си играе с него винаги когато има свободно време. За да се наспи добре, нормата за игра на Том е 30 000 минути в година. Времето за игра на Том зависи от почивните дни на стопанина му:

- Когато е на работа, стопанинът му си играе с него по 63 минути на ден.
- Когато почива, стопанинът му си играе с него по 127 минути на ден.

Напишете програма, която въвежда броя почивни дни и отпечатва дали Том може да се наспи добре и колко е разликата от нормата за текущата година, като приемем че годината има 365 дни.

Пример: 20 почивни дни -> работните дни са 345 (365 – 20 = 245). Реалното време за игра е 24 275 минути (345 * 63 + 20 *127). Разликата от нормата е 5 725 минути (30 000 – 24 275 = 5 725) или 95 часа и 25 минути.

















^{*} **Имайте предвид**, че поради **свеждането до цяло число** се **губят данни** и нормално **сборът на процентите** да е 99%, а не 100%.

Вход

Входът се чете от конзолата и се състои от едно число – броят почивни дни – цяло число в интервала [0...365]

Изход

На конзолата трябва да се отпечатат два реда.

- Ако времето за игра на Том е над нормата за текущата година:
 - о На първия ред отпечатайте: "Tom will run away"
 - о На втория ред отпечатайте разликата от нормата във формат:
 - "{H} hours and {M} minutes more for play"
- Ако времето за игра на Том е под нормата за текущата година:
 - На първия ред отпечатайте: "Tom sleeps well"
 - На втория ред отпечатайте разликата от нормата във формат:
 - "{H} hours and {M} minutes less for play"

Примерен вход и изход

вход	изход	коментари
20	Tom sleeps well 95 hours and 25 minutes less for play	Почични дни: 20 * 127 = 2 540 минути игра Работни дни: 365 - 20 = 345 * 63 = 21 735 минути игра 30 000 > 24 274 => остават 5725 мин = 95 часа и 25 мин
113	Tom will run away 3 hours and 47 minutes more for play	Почични дни: 113 * 127 = 14 351 минути Работни дни: 365 - 113 = 252 * 63 = 15 876 минути 30 000 < 30 227 => 227 мин повече = 3 часа и 47 мин

20. *Реколта

Втора задача от междинния изпит на 17 юли 2016. Тествайте решението си тук.

От **лозе с площ X квадратни метри** се заделя **40% от реколтата за производство на вино**. От **1 кв.м лозе** се **изкарват Y килограма грозде**. За **1 литър вино** са **нужни 2,5 кг. грозде**. **Желаното количество вино** за продан е **Z литра**.

Напишете **програма**, която **пресмята колко вино може да се произведе** и **дали** това количество **е достатъчно. Ако е достатъчно, остатъкът се разделя по равно между работниците на лозето**.

Вход

Входът се чете от конзолата и се състои от точно 4 реда:

- 1ви ред: X кв.м е лозето цяло число в интервала [10 ... 5000];
- 2ри ред: **У грозде за един кв.м реално число в интервала [0.00 ... 10.00]**;
- 3ти ред: **Z нужни литри вино цяло число в интервала [10 ... 600]**;
- 4ти ред: брой работници цяло число в интервала [1 ... 20];















Изход

На конзолата трябва да се отпечата следното:

- Ако произведеното вино е по-малко от нужното:
 - o "It will be a tough winter! More {недостигащо вино} liters wine needed."
 - Резултатът трябва да е закръглен към по-ниско цяло число
- Ако произведеното вино е повече от нужното:
 - o "Good harvest this year! Total wine: {общо вино} liters."
 - Резултатът трябва да е закръглен към по-ниско цяло число
 - о "{Оставащо вино} liters left -> {вино за 1 работник} liters per person."
 - И двата резултата трябва да са закръглени към по-високото цяло число

Примерен вход и изход

вход	изход	коментари
650	Good harvest this year! Total wine: 208 liters.	Общо грозде : 650 * 2 = 1 300
2	33 liters left -> 11 liters per person.	Вино = 40% * 1300 / 2,5 = 208
175		208 > 175
3		208 - 175 = 33 л остават -> 11 л на човек
1020	It will be a tough winter! More 180 liters wine	Общо грозде: 1 020 * 1.5 = 1 530
1.5	needed.	Вино = 40% * 1 530 / 2,5 = 244.80
425		244.80 < 425
4		425 - 244.8 = 180.2 -> 180 л не достигат

21. *Фирма

Втора задача от междинния изпит на 28 август 2016. Тествайте решението си тук.

Фирма получава заявка за изработването на проект, за който са необходими определен брой часове. Фирмата разполага с определен брой дни. През 10% от дните служителите са на обучение и не могат да работят по проекта. Един нормален работен ден във фирмата е 8 часа. Всеки служител може да работи по проекта в извънработно време по 2 часа на ден.

Часовете трябва да са **закръглени към по-ниско цяло число** (Например –> **6.98 часа** се закръглят на **6 часа**).

Напишете програма, която изчислява дали фирмата може да завърши проекта навреме и колко часа не достигат или остават.

Вход

Входът се чете от конзолата и съдържа точно 3 реда:

- На първия ред са необходимите часовете цяло число в интервала [0 ... 200 000]
- На втория ред са дните, с които фирмата разполага цяло число в интервала [0 ... 20 000]
- На третия ред е броят на служителите, работещи извънредно цяло число в интервала [0 ... 200]

Изход

Да се отпечата на конзолата един ред:

















- Ако времето е достатъчно:
 - "Yes!{оставащите часове} hours left."
- Ако **времето НЕ Е достатъчно**:
 - o "Not enough time!{недостигащите часове} hours needed."

Примерен вход и изход

Вход	Изход	Обяснения	
90 7 3	Yes!2 hours left.	За проекта са нужни 90 часа . Фирмата разполага със 7 дена . 10% от които отиват за обучение, следователно часовете за работа са: 6.3 * 8 = 50.4 часа . 3 служители работят извънредно – 3 * (2 часа за 7 дена) = 42 часа . Общо часове = 50.4 + 42 = 92.4 часа -> 92 часа > 90 Проектът може да бъде завършен на време и остават 2 часа .	
Вход	Изход	Вход	Изход
99 3 1	Not enough time!72 hours needed.	50 5 2	Yes!6 hours left.



